

MODKRAFT

7. NOVEMBER 2016 - 15:07

Med udenomssnak som drivkraft

ANMELDELSE: »Villy Søvndals nye bog er en lang, fortsat tavshed om SFs politiske erfaringer og fremtidige orienteringer. Her er Søvndal helt i tråd med resten af SF.«

AF STEEN GOTTLIEB

Grundlæggende er **Villy Søvndal** en hyggelig mand, og verden er ikke så slem, som nogen siger.

Det billede sidder man tilbage med efter at være kommet igennem de ca. 200 sider ord og billeder, som den tidligere SF-formands og udenrigsministers bog **Med håbet som drivkraft** består af.

Man kunne have ventet, at Villy Søvndal ville have leveret en grundig gennemgang af sine erfaringer som den første venstrefløjrepræsentant, der nogensinde beklædt et så magtfuldt embede som udenrigsministerposten.

Men ak: 'Med håbet som drivkraft' er alment snakkende »fortællinger om politik, fremskridt og verdens tilstand,« som undertitlen lyder. Netop kun *fortællinger*. Og den horisont, Villy Søvndal præsenterer, er ikke stort videre, end hvad daglige avislæsere allerede er bekendte med.

Den tidligere udenrigsminister præsenterer sine grundsynspunkter som noget med at lave en retfærdig fordeling af verdens goder, sikring af miljø og demokrati, og så vil han en verdensorden fri for styring fra Moskva og Washington.

Næppe mange kan være uenige i dette. Hvis Søvndal havde skrevet mere konkret om *hvordan*, ville der nok være kommet en kontroversiel bog ud af det.

Søvndal fortæller i stedet om stort og især småt fra sin udenrigsministertid og om holdninger til flygtninge, Syrien, Irak-krigen, Kina, Palæstina, og hvad der ellers har trukket overskrifter i de sidste år.

Overfladiskheden er ofte nærmest chokerende.

Påstande uden begrundelser hober sig op på hver side. Et sted beklager han sig over, at politik bliver »mere og mere sagsorienteret« og »for lidt retningsbestemt«.

Jamen, Villy Søvndal dog! Hvad med dig selv? Hvis du gerne vil være retningsbestemt, må du også have overblik. Men et sådant udtrykkes ikke.

Selvfølge har Villy Søvndal et afsæt i moderate og pæne venstreorienterede synspunkter. Han har sympati for, at man behandler flygtninge pænt, han var imod Irak-krigen. Man skal ikke ud i krig uden mandat.

FN og regionale organisationer f.eks. den Afrikanske Union skal have en større rolle.

Han mener, at hvis der skal oprustes militært, skal der også ydes en tilsvarende større udviklingshjælp.

Fattigdom og klimaforandringer er globale problemer.

Han ved godt, at flygtningestrømmen fra Mellemøsten til Vesten har noget at gøre med samme Vestens politik i Mellemøsten.

Villy Søvndal hører heller ikke til dem, der påstår at islam er skyld i alverdens problemer.

En realistisk opfattelse af ulandsbistand udtrykkes: Det er noget, man iværksætter for at hævde sin nationale prestige, det handler om at bringe udvikling til ikke-udviklede lande for at skabe stabilitet og bl.a. at undgå fejlslagne stater, så ustabilitet og kaos ikke spreder sig. Og samtidig støtte giverlandets erhvervsliv!

Tomme plusord som »fremgang« og »fremskridt« gentages mange, mange gange. Fremgang i hvilken henseende og for hvem?

Villy Søvndal er langt fra at være så klar og analytisk, at han giver sig til at definere sine egne kernebegreber.

Det fører til den nærliggende antagelse, at Villy Søvndal mener, at kapitalistisk fremgang, yderligere kapitalistisk ekspansion i traditionelle tredjeverdenssamfund, i sig selv er entydigt positivt og synonymt med fremskridt i enhver forstand.

Den opfattelse styrkes af sætninger som »*Det er en af hovedårsagerne til, at det er lykkedes at trække så mange ud af fattigdommen, at de asiatiske lande har haft en så lang periode med vækst.*«

Villy Søvndal er klog nok til at skrive, at der er tale om én blandt flere »hovedårsager«. Men vi hører bare ikke om andre.

Formlen, der hedder at økonomisk vækst giver større rigdom og dermed mindre fattigdom, er umiddelbart og i sig selv en banalitet.

Men hvorfor så skrive noget tilsyneladende indlysende? Hvis den var sand, forudsatte den en hel del, der ikke er udtalt.

Vækst – kapitalistisk udvikling - skaber ikke altid rigdom, det skaber også forarmelse, proletarisering, miljødelæggelse og nedbrydelse af traditionelle samfundsmønstre.

Og skabelse af rigdom fører heller ikke altid til at fattigdom bliver elimineret. Rigdom fører meget tit til, at mindre grupper bare får mere.

Accepterer man Søvndals påstand om, at vækst i sig selv fører til afskaffelse af fattigdom, kommer man også farlig nær på at sige, at al vækst altid er god. Og kommer dermed i en position, hvor alle mulige former for ekspansive økonomiske tiltag kan retfærdiggøres.

Sådan sjasket brug af begreber støder man på mange gange.

Et andet sted i teksten beklager Søvndal, at vækst i tredjeverdenslande ikke bliver ligeligt fordelt. Hvad mener han?

Det forstås, at Villy Søvndal som udenrigsminister var orienteret mod mere vækst, mere global lighed og miljøbeskyttelse, mindre krig. Han og hans næste efterfølger er sandsynligvis de udenrigsministre nogensinde, som har været mest optagede af disse emner. Men hvor langt kom han? Det fortæller han meget lidt om.

Vi får at vide, at der blev ansat en arktisk ambassadør, det nordiske samarbejde blev stærkere. Søvndal synes »vi« fik et godt forhold til Kina og kontakten til Afrika blev udviklet. Det er altså meget, meget lidt og ikke noget, som en borgerlig udenrigsminister ikke også kunne have gjort.

Anerkendelse af Palæstina var en vigtig sag for SF og Søvndal Det kom bare aldrig til en fuld anerkendelse af dette land, mens Søvndal (og hans efterfølger) havde muligheden for at give den fulde danske anerkendelse.

Det blev til få skridt frem: økonomisk hjælp, en vis diplomatisk status og mærkning af varer fra de ulovlige bosættelser, nævner Søvndal. Her kunne det være interessant, hvis Søvndal skrev, hvorfor det aldrig blev til en rigtig palæstinensisk ambassade, og om der også var andre motiver end de officielle til at han i sin tid hvorfor han i sin tid gik imod at Palæstina blev optaget i UNESCO.

Læs mere i »[RÆSON spørger SF: Hvorfor stemte I ikke ja til Palæstina i UNESCO?](#)«

Mit gæt er, at det skyldes »pres fra allierede magter«.

Villy Søvndal er tavs om dette. Vi får ikke et ord om den modstand, han må være mødt med.

Udenrigspolitik bliver bestemt ikke til i et herredømmefrit rum. Og der er sandelig også både store og små allierede, der presser på at holde disciplin og fastholde et herredømme.

Alliancepartnere kan være tvetydige. Villy Søvndal fortier sådanne centrale forhold. Det er alarmerende. Vi får heller ikke et ord om eventuelle uenigheder i regeringen inden for hans område.

Over hele linjen er Villy Søvndal en fortier.

Hvad betyder det, når han skriver, at vi skal deltage i krig »når det giver mening«.

Hvad stiller sig i vejen for en mere effektiv fattigdomsbekæmpelse i den tredje verden?

Hvorfor er det så vanskeligt at f.eks. Den afrikanske Union bliver et stærkere samarbejdsorgan?

Hvilke vestlige interesser gør, at man har ført krigs- og sanktionspolitik mod en række mellemøstlige lande, der er blevet årsag til dyb ustabilitet, krig og flygtningestrømme?

Hvorfor er en effektiv global forebyggelse af yderligere klimaforandringer så vanskelig at gennemføre?

Hvilke modsætninger kommer man ud i, når man både vil yde udviklingsbistand og fremme nationale erhvervsinteresser?

Den slags vil idealisten Søvndal ikke fortælle noget om. Det er åbenbart hans opfattelse, at verden drives frem af psykologi: »Vi kan rette enormt meget op i verden, hvis bare vi bruger *håbet* som drivkraft,« hedder det til slut.

Villy Søvndals nye bog er en lang, fortsat tavshed om SFs politiske erfaringer og fremtidige orienteringer. Her er Søvndal helt i tråd med resten af SF.

SF vil gerne regering igen. Men første gang gik det jo galt. SFs tavshed er helt ejendommeligt.

SF opstillede ikke nogen mål for, hvad man ville i regering. I valgkampen, før Thorning-regeringen blev dannet i 2011, nægtede man også at sige, hvad forskellen på SF og Socialdemokratiet måtte være. Man har siden været fuldstændig tavs om, hvad man fik ud af at være med.

En diskussion om, hvad der kom ud af regeringsdeltagen kunne åbne for videre perspektiver for, hvordan venstrefløjen i praksis kan nærme sig magten.

Som det ser ud nu, ligner SFs tavshed mest en manifestation af afmagt.

Villy Søvndal: Med håbet som drivkraft. Fortællinger om politik fremskridt og verdens tilstand.

208 sider. Gyldendal. 299,95 kr.

Redaktionel tilføjelse: Se også: Et indblik i Villys Verden - Anmeldelse af : "Med håbet som drivkraft". Af Nanna Bonde Ottesen.

Redaktion: Kontradoxia

Emneord: SF | bog | anmeldelse | Villy Søvndal

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **50 37 84 96**